

ocaal koor
l zijn par-
ngenskoor
n met den
t van de
orte weer-
t geven in

STROO.

nistenbond.
rdam Zuid"
rneerd en

den calvinis-
uiding van

den (Calvi-
aanleiding
g van „Cal-
ls gerefor-
en, waarom
r beide ter-
alvinistisch
reformeerd,

an het ge-
te personen,
eds precies
dat verkeer
nood-waarde,
oor de me-
mtrek voor
voord moet
eg dezelfde
et dat niet,
uikbaar.

onder ons,
n deze beide
komt in het
jd ze onder
en moge in
in het hoo-
t en onheil,
gemakkelijk
ardt alleen

en gerefor-
denzelfden
e geestelijke
weest zijn,
die bestond
fant te ma-
n. Dat was
vloed van
vustzijn van
digenaardige
niet opzotte-
ven af, uit
reesteld ond-
t tot ont-
brengen. Er
om dat te
sprekende

van de Re-
kent, noemt
en zinsnede
n. Grondslag
beginself; de
n in het Ge-
ne, Puritei-
nagelijk nog
hij in zijn
de „Calvi-
hrift". Zeer
t voor Groen
historische
groote Re-
van het per-
schen trant,
de aanvan-
schen Staat
reformeerd"
schen geest,
g onzer his-

ologie in Dr
inisme, oor-
o vrijheden".
sme te noe-
Reformatie,
e anders ge-
het over het
of enz., ook
calvinistisch
enkele maal
ht, een uit-
is geraakt.

Maar ondertusschen valt voor hem toch de nadruk op den specifiek religieusen factor. Het Calvinisme was „allereerst geloofsreformatie" en kon slechts staatkundige vrijheid scheppen als consequentie van zijn gansch eigenaardige belijdenis van het Christelijk geloof. Stuk voor stuk noemt de redenaar de belangrijke Gereformeerde dogma's op, die hun invloed op de politieke grondgedachten van het Calvinisme hebben doen gelden, en hij eindigt met krachtig het ge- loof op den voorgrond te stellen als de eenige waarborg voor den bloei van ons staatsleven.

Vervolgens nog dit:

Wel opmerkelijk is het nu, dat we in 1879/1880 bij de stichting der Vrije Universiteit de benaming Calvinistisch ingeruimd zien tegen Gereformeerd. De Vereniging voor H. O. wordt gevestigd op Gereformeerden grondslag, het onderwijs zal uitgaan van de Gereformeerde beginselen en het onderwijs in de Godgeleerdheid speciaal van de in 1619 vastgestelde belijdenisschriften der Gereformeerde Kerken. In overeenstemming daarmee vernijdt — dit woord schijnt niet te sterk — Dr. Kuyper dan ook zooveel mogelijk den term Calvinistisch, als hij in zijn inwijdingsrede, „Souvereiniteit in eigen kring" er tenslotte toe overgaat eerbied te vragen ook voor het beginsel der Hoogeschool. Hij wil „naar taalgebruik en naar historische" spreken van „Gereformeerd". En als hij zich ettelijke malen beroept op Calvin, dan voert hij dien kerkhervormer toch slechts in als den zuiversten en meest consequenten vertolker van de beginselen van het Christendom.

Men voelt, dat het accent hier een weinig anders gelegd is. Stellig niet omdat voor het besef der oprichters de beide begrippen Calvinistisch en Gereformeerd elkaar niet meer volkomen dekten. Talloze malen daarna hebben Dr. Kuyper en anderen gesproken van onze Calvinistische Universiteit enz., en zelfs aanstonds na het uitspreken der rede heeft Dr. Kuyper haar specifiek Calvinistisch karakter tegenover Dr. Pierson verdedigd. Maar er waren toch wel redenen voor het prefereren van den naam Gereformeerd. Nadat eerst veel gesproken was over de stichting eener „Christelijke" Universiteit, was het allengs aan de mannen van Gereformeerde belijdenis helder geworden, dat in den strijd der geesten de algemeen Christelijke vlag te vaal van kleur zou blijken. De tegenstelling tusschen de Gereformeerden en de Ethisch-Irenischen kreeg een steeds scherper vorm, en men moest, om den grootst mogelijken waarborg te krijgen voor het behoud en de zuivere ontwikkeling van het eigen karakter der School, bedacht zijn op een zoodanige naamgeving, die geen twijfel liet aangaande de vraag, of soms ook de Ethischen er hun vertegenwoordigers zouden vinden. Dan ook, de Universiteit moest geestelijk en stoffelijk wortelen in de liefde van het „Gereformeerde volk", en al stelde Dr. Kuyper nu ook rusteloos het Calvinisme in den strijd op staatkundig en wetenschappelijk gebied op den voorgrond, zoo waren de eenvoudige vromen toch nog het meest vertrouwd met den term Gereformeerd. De theologische faculteit nam dadelijk de breedste plaats in, en voor haar kon wel niet anders dan de aloude Gereformeerde belijdenis de basis zijn.

Na een citaat, dat ik nu oversla, zegt de schrijver tenslotte:

Er blijkt uit, dat bange zielenood den schrijver uitgedreven had naar het verlossende woord, dat hem in de met bloed bezegelde belijdenis van het geloof der vaderen lokte, en dat, toen het denkbeeld van de oprichting eener eigen Hoogeschool in zijn geest rijpte, een haast onmerkbaar trilling in het diepste van zijn voor het woord Calvinisme toch zoo gevoelige ziel hem den naam Gereformeerd naar de lippen persde. Die naam heeft zijn hart altijd één slag sneller doen kloppen dan de andere. Het verstand werkte nogal eens gaarne met den term Calvinistisch, maar als het gemoed aan het woord kwam, greep het werktuiglijk naar de uitdrukking Gereformeerd.

Het artikel wordt vervolgd.

De Walpurgisnacht en verstand-met-intuïtie.

Dr. C. R. Hooykaas gaf in „De Stroom" (vrijzinnig) nog enkele fragmenten uit zijn „Faust-preeken". Sprekende over het vernieuwde zoeken van Faust naar Helena, zooals dit door Goethe is uitgebeeld, schrijft dr. Hooykaas:

Wanneer Faust opnieuw den weg tot haar zoekt, om haar te vinden en zich met haar te kunnen verenigen, wordt het ons door de fantasie van den dichter vergund hem verder op dien weg te volgen. Wonderlijk-fantastisch en verheijsterend-hout wordt

ons dit uitgebeeld in de Klassieke Walpurgisnacht. Ik neem daarvan slechts één klein tooneeltje — het beslissende — in oogenschouw. Wij zien Faust dolen in de vlakke van Pharsalus, waar de schimmen uit het mythisch verleden rondwaren. Waar is Zij? vraagt hij aan elkeen. Ten leste heeft hij het geluk den wijzen Centaur Chiron te ontmoeten in diens rusteloze vaart, beklint zijn rug en wordt door dezen verheven paardmensch duizendeling voortgedragen naar de Sibylle Manto, die droomend wachthoudt aan de poort der onderwereld. Zij leidt Faust tot waar Helena toeft.

Even later:

Chiron en Manto. Verstand en Intuïtie. Ziedaar de namen van de beide geheimzinnige machten die het antwoord geven op de vraag „hoe Faust haar vond". Goethe's antwoord. De dichter die in zooveel zijn tijd vooruit was, hijzelf een pelgrim naar Manto's stede, is in zijn psychologisch begripen van het Wonder een geheel modern mensch. Aanvaard Helena als het Wonder, de bovenmenselijke Schoonheid, het eeuwige Godsgebeuren der volmaakte harmonie, hoe is 't den sterveling dan mogelijk haar te naderen, haar tot zich te nemen?

Hierop antwoordt de schrijver:

De moderne mensch, psycholoog van nature, spreekt van het menschelijk denken en de menschelijke intuïtie. Gelukkig hij als zijn moderniteit hem niet verhindert te erkennen, dat hij inderdaad „geheimzinnige machten" aanduidt met die wetenschappelijke woorden. Gelukkig wanneer hij zoo klaarziend-dichterlijk is om het Denken te zien, als een rusteloos dravenden centaur en de intuïtie, als een droomende priesteres aan der onderwereld poort.

Toch ben ik bang voor een Walpurgisnacht. Ik geloof, dat menigeen, juist onder de „moderne" menschen, denkt te zitten op den rug van Chiron den Centaur, en intusschen verdwaald is in den trein van Mefisto, die hem genoeglijk te slapen heeft gelegd in de plooiën van het zachte kleed van Manto. Ik conformeer me aan de beeldd spraak, zooals ik ze vind.

K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Amersfoort (vac. F. A. den Boeft); G. C. Berkouwer te Oudehorne en S. J. Pijma te Nieuwendam (Amsterdam-N.).

Beroepen te:

Rotterdam (vac. G. Elahove); Y. v. d. Zee te Amsterdam-West (Sloterdijk).

Aangenomen naar:

Assen (vac. H. W. Laman); B. A. Bos te Haarlemmermeer (Oostzijde).

Bedankt voor:

Ambt-Vollenhove (B.); G. C. Berkouwer te Oudehorne (Fr.). Leens en Onstwedde; B. A. Bos te Haarlemmermeer (Oostzijde), Oudega (Small); H. Brink te Onderdendam.

Promotie Vrije Universiteit.

Tot Doctor in de Godgeleerdheid is 17 dezer gepromoveerd: de heer William H. Rutgers, geboren te Firth Nebraska (U. S. A.), op proefschrift „Premillennialism in America".

Dr. J. D. Boerkoel.

Naar wij vernemen heeft de Kerkeraad van Watergraafsmeer aan Dr. J. D. Boerkoel verlof verleend gedurende de maand Mei voor het maken van een reis naar het Heilige Land en Egypte.

Candidaten tot den H. Dienst.

Cand. H. Boukema verzoekt ons te melden dat zijn adres niet meer is te Aalsmeer, maar met ingang van 30 dezer te Apeldoorn, Frisostraat 15.

ZaakDs J. L. Jaspers.

De Classis Arnhem van Geref. Kerken heeft aan den Kerkeraad van Lunteren geadviseerd om Dr. J. L. Jaspers op zijn schrijven, dat hem op medisch advies volstrekte rust is voorgeschreven, te antwoorden, dat de Kerkeraad hierin berusten zal tot tijd en wijle hij „Ds Jaspers" beterschap is ingetroden.

Gemengde huwelijken.

Te Soest is de kerkeraad der Geref. Kerk voornemens bij de classis Amersfoort een voorstel aanhangig te maken om te komen tot een voor alle kerken geldende regeling inzake „gemengde huwelijken".

Kerkgebouwen.

Te Breda heeft de Kerkeraad der Geref. Kerk in beginsel besloten tot aankoop van een terrein voor kerkbouw aan de Zandberglaan, waar tevens een pand is gelegen, geschikt voor pastorie.

Synodale vergaderingen.

De Part. Synode der Geref. Kerken van Zuid-Holland Zuidelijk gedeelte is bepaald op Woensdag 18 Juni a.s. te Dordrecht.

De Part. Synode der Geref. Kerk van Noord-Brabant en Limburg zal op 11 Juni a.s. gehouden worden te 's-Hertogenbosch.

Diaconale Conferentie.

De 16e Diaconale Conferentie in de Classis Deventer der Geref. Kerken wordt 3 Mei a.s. te Almelo gehouden.

De agenda vermeldt o.m.: de verkiezing van comitésleden voor 3 vacatures; een vraag van de Diaconie van Ermelo betreffende naar elders vertrekkende hulpbehoevenden; eindrapport van de Commissie inzake uitzending van kinderen naar Chr. Gezondheids- en Vacantieskolonies en, als het voornaamste, een referaat van Dr. P. Prins, van Deventer, over: „Diaken en Prediker" (het verband van beiden arbeid).

Ouderlingenconferentie.

Te Vlissingen wordt Woensdag 30 April a.s. de 11de Zeeuwache Ouderlingenconferentie in de Geref. Kerken gehouden, Ouderling F. D. G. Prins, van Vlissingen, zal refereren over: „Gemengde huwelijken" en Dr. P. N. Kruijswijk, van Hilversum, over: „De Dogmatiek in de zielszorg".

De 19de Ouderlingenconferentie in de classis 's-Gravenhage der Geref. Kerken, zal Woensdag 30 April a.s. in de Westerkerk te 's-Gravenhage worden gehouden. Als referent zal optreden Dr. J. Smelik, van Loosdrecht, met het onderwerp: „De taak van den ouderling tot versterking van het verzwakend kerkelijk besef in onzen tijd".

„GEREF. KERKEN IN HERSTELD VERBAND".

Aangenomen naar:

Arnhem: P. v. d. Vloed, cand. te Rotterdam.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Tweetal te:

Delft: J. A. Rickel te Slidrecht en C. v. d. Zaal te Deventer.

Beroepen te:

Haarlemwijk en Soestdijk: W. Bijleveld te Haarlem-Centrum.

Bedankt voor:

Dordrecht: K. G. v. Smeden te Haarlem-Noord.

Haringen: A. Gruppen te Zwaagwesteinde.

Rijnsburg: J. W. v. Roo te Barendrecht.

Afscheid van:

Ede (G.): W. Hendriksen, Tekst Hebr. 13:20 en 21.

Lisse: S. v. d. Molen, Tekst Hand. 20:32.

Rotterdam-West: N. Hijdema, Tekst Matth. 28:20.

GEREF. GEMEENTEN.

Tweetal te:

Aagtekerke: A. de Blos te Dirksland en B. van Neerboos te Terneuzen.

Tholen: G. H. Kersten te Rotterdam en J. Franje te Barneveld.

Bedankt voor:

Grand Rapids (N.A.): A. Verhagen te Middelburg.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Bennekom (toez.): J. E. Klomp te Ede (G.).

Heemse: M. E. v. d. Veen te Langweer.

Ierske: F. C. Bosboom te Gelselaar.

Krabbendijke: J. Dijkstra te Harich.

Krimpen a. d. Lek: H. Ewaldt te Raamsdonksveer.

Mensingeweer: J. Bender te Noordwolde.

Mussekanaal: G. Jansma, cand. hulppred. te Okkenbroek.

Oterdum: D. Colenbrander te Poperza.

Waperveen: C. A. Schenk te Berkhout.

Aangenomen naar:

Feijenoord (R'dam; vac. G. B. Westenburg); Dr. A. H. Edelkoort te Middel.

Gouda (vac. I. Voorsteegh); G. Elzenga te 's-Gravenzande.

Hillegersberg (2e pred. pl.); F. C. Bosboom te Gelselaar.

Odoorn: T. J. de Boer te Midland op Terschelling.

St. Anna Parochie: H. Boiten te Gurrelaweer.

Bedankt voor:

Giesendam-Nederhardinxveld: A. M. den Oudsten te Elburg.

Groenlo: M. v. d. Voet te Lemmer.

Hoedekenskerke: W. Reus te Westkapelle.

Ierske: F. C. Bosboom te Gelselaar.

Renkum: K. J. v. d. Berg te Amersfoort.

Intrede te:

Bunschoten: R. J. v. d. Meulen, Tekst Hand. 17:11b.

Afscheid van:

Oost- en West- Souburg: Dr. J. Th. Ubbink, Tekst Matth. 28:16—20.

Onze kwaliteit is ons succes.

Model-Slagerij van

GEFRS. KNIJNENBURG,
Hoefkade 846 (h. Rochussenstr.)
Telef. 36969 - DEN HAAG.
Pijnboomstraat 94, Telef. 37679
Levert uitsluitend 1e kwaliteit
eigen geslacht Hollandisch Rund-
Kalfs-, Lams- en Varkensvleesch.
— Stijpte bediening —
Vraagt volledige Prijscurant

VRAAGT

Zoete Spaanse Wijn f 1,-, f 1.30
Samos Wijnen f 0.80, f 1,-, f 1.20
Portwijnen f 1.20, f 1.50 en hooger
Alles per flesch.

Bisschopswijk - Boerenjongens
Likeuren - Advocaat.

C. BLOOT & ZOON
Kloksteeg 37 LEIDEN, Tel. 99.

SPECIAAL ADRES VOOR

GEVULDE KOEKJES

à 30 ct. p. ons.

BOTERKOEKJES

20 en 25 cts. p. ons.

Banketbakkerij Maison „WEIMAR",

Weimarstraat 385

tusschen Valkenboschlaan en

Valkenboschkade, Tel. no. 32749

DEN HAAG.

Amerikaansche Wringers

DIAMANT f 18.50 HOLLYWA

met Kogellagers - 5 Jaar garantie

Hollandsche IJzerwarenhandel

Afd. Huishoudelijke Artikelen

Schiedamscheweg 255

hoek Willem-Beukelszoonstraat

Telefoon 33733 en 34640

ROTTERDAM.

ELECTR. MEUBELMAKERIJ

H. J. KUIPERS, Den Haag

Complete Meubelering,

Kamer- en Winkelbetimmering,

Vitrines, Radiokasten.

Werkplaats: Scheepersstraat 175

Kantoor: Boerenstraat 78

Telefoon 37647

W. MINOR

VAKKUNDIG SCHOENMAKER

Tweemaal bekroond met verg.

zilveren Medaille Int. Tentoon-

stelling Waalwijk 1925.

Eerste klas Maat- en Reparatiewerk

tegen scherp concurrerende prijzen

Goudsbloemlaan 146, Den Haag

Telef. 38347

Chr. Muziektijdschrift „De Harp"

met maandelijksche Muziekbljage

f 1.50 per Jaar

onder redactie van F. PIJLMAN

Neemt proef met een abonnement en U zult algeheele

voldoening smaken.

Administratie-Adres: Plancliusstraat 65 - Amsterdam.

Voor al uwe

Kantoor-, School- en Schrijf-

behoefsten

maar ook voor

alle Handelsdrukkerijen

IS UW ADRES:

RAKERS' BOEK- EN

KANTOORBOEKHANDEL

Electr. Handelsdrukkerij

Hommelstraat 11a - ARNHEM

Telef. 23795

Het Arnhemse Vulpenhuis

met eigen Reparatierichting

Wij steunen UW zaak.

Steunt U ONZE zaak?

Wie kan mij helpen aan:

Calvijn, Institutie Latijnsche

uitg. f 5.—

Calvijn, Institutie Holl.

uitg. f 4.—

Moll, Kerkgeschiedenis

v. d. Herv., 5 dln. f 10.—